

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/825/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 104.K.703.088/2024/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Hüttl Tivadar ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára hivatkozással alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Törvényszék 104.K.703.088/2024/11. számú ítéletének – az Alkotmányvédelmi Hivatal AH/40661-1/2024. számú határozatára is kiterjedően – az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében garantált információs önrendelkezési jog és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére alapított alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményezve.
- [2] 1.1. A jelen ügyet megelőzően az indítványozó és az Alkotmányvédelmi Hivatal (a továbbiakban: adatkezelő) között 2019-ben a Fővárosi Törvényszék előtt személyes adat kezelésével kapcsolatos tájékoztatás megadása iránti per volt folyamatban, melyben az indítványozó az adatkezelőt az általa megtagadott minősített irat megismerési engedélyének kiadására kötelezését kérte. A keresetet a Fővárosi Törvényszék elutasította. Indokolása szerint hatásköre a megismerési engedély kiadása megtagadása jogszerűségének vizsgálatára terjedt ki. Úgy ítélte meg, hogy az adatkezelő eleget tett indokolási kötelezettségének: megjelölte, hogy milyen indokból szükséges a minősítés, összevetette a védendő közérdeket az indítványozó magánérdekével és ítélete indokolásában rögzítette a megismerési engedély kiadása megtagadását megalapozó védendő közérdeket.
- [3] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmét elbíráló Kúria az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta. Megerősítette az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint, ha egy adat megismerése a minősítés alapjául szolgáló közérdek sérelméhez vezetne, a

hatóságnak nincsen mérlegelési lehetősége, meg kell tagadnia a megismerési engedély kiadását. A Kúria szerint a hatékony bírói jogvédelem sem sérült, mert a bíróság megismerheti a minősített adat tartalmát, és ennek figyelembevételével dönt a megismerési engedély megtagadásának a jogszerűségéről, ami egyúttal garantálja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülését is.

- [4] Az indítványozó a Kúria ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítása és megsemmisítése iránt az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alkotmánybíróság a 3312/2022. (VI. 30.) AB végzésében az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [5] 1.2. Jelen ügyben az indítványozó 2024. április 26. napján újabb megismerési engedély iránti kérelmet terjesztett elő az adatkezelőnél az AH/83490-5/2019. számú iratban foglalt adatok megismerése érdekében. Az adatkezelő időközben az eredetileg 2023. december 31. napjáig tartó minősítést 2023. október 26. napján a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) 8. §-a szerint felülvizsgálta és a 8. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján a minősítés érvényességi idejét 2032. december 31. napjára módosította. Az adatkezelő az AH/40661-1/2024. számú végzésével – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján – az indítványozó kérelmét visszautasította arra hivatkozással, hogy az előző kérelem és a jelen eljárásban előterjesztett kérelem ugyanazon a Mavtv. 11. §-a szerinti minősített adat megismerési eljárásra vonatkozik, az AH/83490-5/2019-1. számú minősített iratban foglalt minősített adatok megismerésére irányul, amely kérelmet a minősítő már érdemben, az AH/27177-7/2020. számú határozatával elbírált, az irányadó jogszabályi környezet nem változott, ekként a kérelem visszautasításának volt helye.
- [6] 1.3. Az indítványozó az adatkezelő határozata ellen keresettel fordult a bírósághoz. Az ügyszakonosság kérdésében kirívóan súlyos tévedésnek értékelte az adatkezelő azon állítását, hogy a megismerni kért minősített személyes adatok jogi helyzetében nem történt változás. Az információs önrendelkezés jogát a legsúlyosabb módon korlátozó minősítés érvényességi idejének meghosszabbítása szerinte változás: az eredetileg 10 év minősítési idő az adatkezelő döntése következtében 20 évre emelkedett. Kiemelte, hogy a Mavtv. 8. § (2) bekezdésének *b)* pontja értelmében a minősítő a „minősítési szintjét csökkenti, illetve a minősítés érvényességi idejét módosítja, ha a minősítés feltételeiben változás történt”. A minősítés feltételeiben változás történt fordulatból szükségszerűen következik, hogy nem lehet tény- és jogazonosságról beszélni, amikor a minősítő a 8. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján hosszabbítja meg az érvényességi időt. A minősítés érvényességi idejének meghosszabbítása már önmagában kizárja a tényazonosságot. Ugyancsak ténybeli változásnak értékelte, hogy nem az igazságügyi miniszter, hanem bíróság engedélyezte a titkos információgyűjtést. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a minősített adat fogalmi eleme a minősítés érvényességi ideje. A megismerési engedélyre vonatkozó kérelem

tartalma is változott, mert a minősítő jogi aktusa által megváltozott érvényességi időre tekintettel terjesztette elő kérelmét. Az érvényességi idő növelése önálló indokolást feltételez egy új jogi eljárás keretében. Ez értelemszerűen kizárja a tényazonosságot, amely az Ákr. szerinti ügyazonosság fogalmi eleme.

- [7] 1.4. A Fővárosi Törvényszék a 104.K.703.088/2024/11. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Indokolása szerint a keresettel támadott döntésnek, mint közigazgatási cselekménynek a jogszerűségét vizsgálva arról a jogkérdésről kellett állást foglalnia, hogy az adatkezelő az Ákr. 46. § (1) bekezdés *b)* pontjának jogszerű alkalmazásával utasította-e vissza az indítványozó minősített adatokra vonatkozó megismerési és felhasználási kérelmét. Az ügyazonosság megállapítása három együttes feltételét illetően arra a következtetésre jutott, hogy mindhárom feltétel teljesült. Rámutatott ugyanakkor, hogy a minősített adatok kapcsán indult megismerési eljárás – ahogyan arra az indítványozó helytállóan utalt – elkülönül az adat minősítését eredményező eljárástól, ezért az azokkal kapcsolatos hivatkozásokat egymástól a perbeli ügyben is el kell különíteni. A minősítés, illetve a minősítés felülvizsgálata jogszerűségének vizsgálata ennek a pernek nem lehetett tárgya, arra az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) szerinti titokfelügyeleti eljárás szolgálhat.
- [8] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában – az adatkezelő AH/40661-1/2024. számú, 2024. május 06. napján kelt határozatára is kiterjedően – a Fővárosi Törvényszék 104.K.703.088/2024/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésébe foglalt információs önrendelkezési jogának és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelme miatt.
- [9] Az információs önrendelkezési jog sérelmét azzal indokolta, hogy a bírói ítéletben az ügyazonosság feltételét képező tényállás-azonosság megítélése szempontjából pusztán egyetlen tény minősült jogilag relevánsnak, nevezetesen, hogy a kérelmező egymást követő megismerési kérelmei ugyanazon minősített adatok megismerésére irányultak-e. Így, ha a megismerni kívánt minősített adatok tekintetében a kérelmek egyezést mutatnak (tényállás-azonosság) és a felek, vagyis a kérelmező és a kérelmezett megegyezik, továbbá az elsőként előterjesztett kérelmet a kérelmezett érdemben elbírálta, akkor az ügyazonosság mindhárom feltétele teljesülnék tekintendő. Az erre alapított visszautasítás azonban aránytalan beavatkozást jelentett az információs önrendelkezés szabadságába, mivel jelen esetben megfosztotta az indítványozót kérelme érdemi elbírálásának lehetőségétől, vagyis lényegében a rá vonatkozó, minősített személyes adatai kezelésének megismerésétől. Az indítványozó szerint egy adott időpontban a minősítéssel védett közérdekre alapozott szükséges

és arányos korlátozásnak minősülhet az érintett adatalany vonatkozásában az adat titokban tartása, de az idő múlása, a minősítés idejének meghosszabbítása (vagy a minősítés szintjének megváltoztatása) nem jelentik azt, hogy ez a jogkorlátozás feltétlenül megalapozott, miközben a minősítés még indokolt. Esetében ennek megállapítását a támadott ítélet és közigazgatási határozat kizárta.

- [10] A tisztességes eljárás sérelme a beadvány szerint abban nyilvánul meg, hogy a törvényszék az eljárása során teljes egészében figyelmen kívül hagyta az ügy alapjogi vonatkozásait, annak ellenére, hogy az eldöntendő per tárgya egy olyan közigazgatási végzés jogszerűsége volt, amely korlátot állított az indítványozó információs önrendelkezési joga érvényesülése elé.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panasz akkor fogadható be, ha az megfelel a törvényben előírt követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a) – f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdés értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg:
- [13] Az indítványozó által 2025. január 6. napján kézhez vett bírósági ítélet ellen 2025. március 5. napján elektronikus úton a bírósághoz beérkezett alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett.
- [14] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek a következők szerint tesz eleget. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely megalapozza az indítványozó indítványozói jogosultságát (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás megindításának indokait (az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvényben biztosított információs önrendelkezési és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogait sérti a bíróság döntése); *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (a Fővárosi Törvényszék 104.K.703.088/2024/11. számú ítélete); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény VI. cikk (3) és a XXVIII. cikk (1) bekezdései]; *e)* érvelést arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntést az indítványozó miért tartja ellentétesnek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel;

valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a támadott bírói döntést.

- [15] Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette, további jogorvoslati lehetőség nem volt számára biztosítva.
- [16] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.
- [17] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [18] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének mérlegelése az Alkotmánybíróság jogkörébe tartozik {lásd: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [19] Jelen ügyben az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében biztosított információs önrendelkezési jogának és a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét az adatkezelő döntése (közigazgatási határozat) jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló bírósági határozattal összefüggésben állította, sérelmezve a bíróságnak az ügyben kialakított álláspontját. Az Alkotmánybíróság ebben az esetben is emlékeztet arra, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog lényegét az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesüléseként követeli meg, a bíróságok eljárásának ezen túlmenő elemei, így különösen az adott jogvitáknak – a jogszabályok alkalmazásával és a bíróság mérlegelési jogának gyakorlásával történő – mikénti eldöntését nem tekinti alkotmányossági kérdésnek. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz ugyanis nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének {lásd: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja felül. A bírói döntéseknek tehát kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság már többször rámutatott arra, hogy a bíróságok ítéleteit csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal válik a bírói döntés alaptörvény-ellenessé {lásd: 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság a bíróságok döntéseinek vizsgálata során következetes abban a kérdésben, hogy tartózkodik a bíróság által megállapított tényállás, a bizonyítékok

bírói értékelésének és mérlegelésének felülvizsgálatától {lásd: 3240/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [18]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság kizárólag az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban azt nem teszi lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan állított jogszabálysértő jogértelmezésre és jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy a bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezetnie. Még a bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése sem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás rendszere magában hordozza {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13], [15]}.

- [22] Jelen ügyben azt állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy a bíróság részletesen bemutatta döntése indokát. Maga az alkotmányjogi panasz is ismerteti a határozatba foglalt megállapításokat és az azok alapjául megjelölt tényeket, következtetéseket. Az Alkotmánybíróság önmagában azt, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt bírói döntést jogellenesnek és magára nézve sérelmesnek tartja, az indítványban megjelölt, a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jog tekintetében nem találta elegendőnek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyének megalapozására, valamint olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, amely az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [23] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében garantált információs önrendelkezési jog sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság figyelemmel volt az indítványozó korábbi ügyére. Az Alkotmánybíróság a fentiekben már hivatkozott ügyben a befogadási eljárás során megvizsgálta, hogy miként bírálható el a nemzetbiztonsági érdek és az információs önrendelkezési jog kollíziója, a bíróságoknak milyen alkotmányos feladatuk van a két szempont összevetése során, valamint elegendő-e a bírói döntés indokolásában az Mavtv. valamelyik pontjára hivatkozni (ami a minősítést indokolja) vagy részletesen kell indokolni, hogy miért tagadhatja meg az adatkezelő a megismerési engedély kiadását. Az Alkotmánybíróság a korábbi ügyben megállapította, hogy ezekre a kérdésekre az eljáró bíróságok választ adtak, azaz a nemzetbiztonsági érdeket az érintett róla tárolt adatainak megismeréséhez fűződő érdekével kellőképpen összevetették. Az Alkotmánybíróság szerint ugyanakkor a támadott ítéletek nem korlátozták az indítványozó információs önrendelkezési jogát: az indítványozó kérhette minősített adatai megismerését; az pedig nem evidens, hogy meg is kell, hogy kapja a megismerési engedélyt {lásd: 3312/2022. (VI. 30.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]}. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben nem talált indokot a korábbi megállapításaitól és következtetéseitől való eltérésre.

- [24] Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy ebben az esetben a bíróság kifejezetten utalt arra, hogy a minősítés, illetve a minősítés felülvizsgálata jogszerűségének vizsgálata nem is lehetett tárgya a pernek, arra az Infotv. szerinti titokfelügyeleti eljárás szolgálhat {lásd: Fővárosi Törvényszék 104.K.703.088/2024/11. számú ítélete, Indokolás [36]}. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az információs önrendelkezési jog jelen ügyben állított sérelmét sem ítélte alapvető alkotmányjogi jelentőségű vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét megalapozottan felvető kérdésnek.
- [25] 4. Mivel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogalmazott meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést és nem vetette fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem, ezért azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 2.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró